

Khánh Hòa: Kỳ Viên Trung Nghĩa - Ngôi chùa do Đuan Huy Hoàng Thái hậu vận động sáng lập

Chùa Kỳ Viên Trung Nghĩa nằm trên ngọn đồi Sinh Trung (Bạch tượng), một trong bốn ngọn núi Tứ linh giữa lòng thành phố biển, tọa lạc tại số 132 đường Sinh Trung, phường Vạn Thạnh, thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa.

Nói về thế đất của Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa, các nhà phong thủy gọi đó là vùng đất "Tứ thủy triều quy, Tứ thú tụ" nghĩa là bốn phía đều có nước bao bọc ôm lấy thành phố và có bốn ngọn núi nhỏ, tượng hình bốn con thú tụ lại để gìn giữ khí đất, giúp điều hòa âm dương và sự vượng phát của cuộc đất. Bốn ngọn núi gồm có: Hòn Trại Thủy nằm ở địa đầu phía Tây thành phố Nha Trang có hình thù của một con Dơi, nằm xòe đôi cánh, người xưa gọi là "Ngọc Bức Hàm Hoàn" (Dơi ngọc ngậm vòng ngọc) - Hòn Hoa Sơn còn gọi là Núi Một, nó trông giống con Rùa vì phần núi nhỏ hướng ra biển Đông như "đầu Rùa", trên có ngọn cỏ Tháp nhỏ của Tổ Phật Ấn nên gọi là "Kim Qui đới Tháp", (Rùa Vàng đội tháp).- Núi Cảnh Long ở Chụt, núi chạy dài theo bờ biển, giống như một con Rồng xanh. "Thanh Long hỷ thủy", (Rồng xanh giỡn nước).- Hòn Sinh Trung trên mé đầm Xương Huân trông xa như con voi phục nên được gọi là "Bạch Tượng quỳên hồ" (Voi trắng cuộn hồ nước).

Chùa Kỳ Viên Trung Nghĩa, ngày xưa nguyên là miếu thờ các vị Công Thần nhà Nguyễn, có tên là miếu Tinh Trung. Miếu Tinh Trung là theo tấm gương trung nghĩa của Quan Vân Trường – thời Tam quốc: “Tinh trung xung nhật nguyệt. Nghĩa khí quán càn khôn” (*Tinh trung nhật nguyệt rạng soi. Ngát trời nghĩa khí trong ngoài tiếng vang*), sau đổi là Sinh Trung (theo địa danh đồi Sinh Trung). Miếu được xây dựng năm 1802 dưới triều Gia Long. Năm 1852, thời triều Nguyễn, Miếu được trùng tu và đổi tên là Trung Nghĩa miếu.

Khoảng năm 1948 - 1950 Đức Bà Đuan Huy Hoàng Thái hậu – (tức Bà Từ Cung) nữ danh là Hoàng Thị Cúc, Pháp danh Trùng Thành – tự Diệu Hòa, thân mẫu của vua Bảo Đại và cũng là Hoàng Thái hậu cuối cùng của Triều Nguyễn, triều đại phong kiến cuối cùng của Việt Nam. Trong một dịp Bà về thăm đất Khánh Hòa, đến Nha Trang lên viếng miếu Trung Nghĩa thấy phong cảnh sơn thủy hữu tình, thâm nghiêm, u tịch thích hợp cho một ngôi chùa nên Đức Bà đã vận động Ban Khánh tiết và các cụ hào lão làng Vạn Thạnh hiến cúng cho Giáo hội Phật giáo tỉnh Khánh Hòa làm nơi thờ Phật. Sau khi Ban Khánh tiết và các cụ hào lão đồng ý hiến cúng Miếu Trung Nghĩa cho Giáo hội Phật giáo tỉnh Khánh Hòa, Giáo hội đã đặc cử một Ban Đại diện và lấy tên là Khuôn hội Phật giáo thôn III, Kỳ Viên.

Khi công việc tu chỉnh miếu thờ các vị Công Thần Triều Nguyễn thành chùa thờ Phật hoàn tất, Giáo hội Phật giáo Tỉnh Khánh Hòa và Phật tử Khuôn hội Kỳ Viên đã cung thỉnh Hòa thượng Thích Thiện Minh, Hội Trưởng Hội Phật Học Khánh Hòa trụ trì. Ở cương vị trụ trì, Hòa thượng đặt lại tên: Linh Sơn Kỳ Viên Khuôn hội. Ngài chính là Tổ Khai sơn chùa Kỳ Viên Trung Nghĩa (Nha Trang).

Vì nhiều công việc Phật sự của Giáo hội nên Hòa thượng Thích Thiện Minh đã cử Hòa thượng Thích Từ Mãn trụ trì. Sau một thời gian Hòa thượng Thích Từ Mãn nhận nhiệm vụ Phật sự tại Đà Lạt, Hòa thượng Thích Từ Mãn đã giao lại cho Hòa thượng Thích Chí Tín trụ trì (1951-1957). Kế tiếp Hòa Thượng Thích Chí Tín là Hòa thượng Thích Viên Mãn trụ trì (1958-1976).

Đất nước thống nhất, năm 1977 Thượng tọa Thích Trí Viên nhận Trụ trì chùa Kỳ Viên do Viện Cao Đẳng Phật học Hải Đức Nha Trang đề cử, Ban Đại Diện Tỉnh giáo hội Phật giáo Khánh Hòa bổ nhiệm. Sau khi nhận nhiệm vụ trụ trì Giáo hội giao, năm 1986 Thượng tọa Thích Trí Viên bắt đầu tu sửa những công trình phụ. Đến năm 1990, Thượng Tọa trụ trì họp Ban Hộ Tụ, Ban Nghi Lễ và Phật tử phát tâm Đại trùng tu ngôi Chánh điện, Hậu Tổ và những công trình phụ khác...

Nhờ Tam Bảo gia hộ, chư Tôn đức Tăng Ni trợ niệm, nam nữ Phật tử phát tâm cúng dường, sau hơn 10 tháng xây dựng ngôi Chánh điện, Hậu Tổ... đã hoàn tất. Đến ngày 19 tháng 2 năm 1992, Đại lễ Khánh thành được tổ chức và chùa được đổi tên là KỶ VIÊN TRUNG NGHĨA TỰ.

Thật đúng là:

*Phật pháp xương mình do Tăng già hoằng hóa.
Thiền môn hưng thịnh do đàn việt hộ trì.*

Kể từ khi Kỳ Viên Trung Nghĩa phạm vũ huy hoàng, trang nghiêm tú lệ, chùa là địa điểm dừng chân của chư tăng Phật tử vào những ngày lễ lớn. Năm 1993, Giới tử của Đại Giới Đàn Trí Thủ, Long Sơn quy tụ nơi đây. Năm 1995, Thượng tọa trụ trì và Ban Hộ tự đã xây dựng Tổ đường thờ Tổ Khai sơn Hòa thượng Thích Thiện Minh, và giảng đường để có nơi Tăng chúng học và Phật tử sinh hoạt. Năm 1996, tu sửa lại tượng đài Quan Thế Âm lộ thiên. Năm 1997, xây dựng tượng Đức Di Lặc lộ thiên và bậc cấp đường lên chùa. Năm 2000, tu sửa cổng Tam quan. Năm 2002, tu sửa gác Đại Hồng Chung. Năm 2004, xây dựng tượng Đức Văn Thù Bồ Tát lộ thiên. Từ ấy đến nay, mỗi năm đều có xây dựng kiến tạo thêm Lộc Uyển, phương trượng Trụ trì, nhà khách, tượng đài Địa Tạng, Tháp ô linh cốt... Và đặc biệt đã lắp cầu thang máy để chư Tôn đức Tăng Ni cao niên và Phật tử lớn tuổi lên chùa thuận tiện.

Kỳ Viên Trung Nghĩa là ngôi chùa đẹp, hiện là trụ sở của Ban Hoằng pháp GHPGVN tỉnh Khánh Hòa, là nơi tổ chức các khóa tu mùa hè cho thanh thiếu niên và các khóa thi Phật pháp cho cư sĩ Phật tử.

Nói về Chùa Kỳ Viên Trung Nghĩa, Hòa thượng trụ trì Thích Trí Viên, Ủy viên Ban Hoằng Pháp TW GHPGVN, Phó Trưởng Ban Trị sự, Trưởng Ban Hoằng pháp GHPGVN tỉnh Khánh Hòa cho biết, Kỳ Viên Trung Nghĩa ngày nay không chỉ là nơi Tăng chúng tu học, nơi sinh hoạt và tu tập của đạo tràng Pháp Hoa, một trong những đạo tràng được Hòa thượng Tôn sư Thích Trí Quảng hoằng pháp khắp mọi miền đất nước, nơi Phật tử sớm tối đi

về tụng kinh, niệm Phật, tu nhân hướng thiện mà còn là địa chỉ du lịch văn hóa tâm linh của thành phố biển Nha Trang, quê hương xứ Trầm, biển Yến.

Trí Bửu lược soạn theo thư tịch Chùa Kỳ Viên Trung Nghĩa

Đức Bà Đoàn Huy Hoàng Thái hậu – (tức Bà Từ Cung)

Nguồn: <http://www.daophatngaynay.com/vn/phatgiao-vn/danh-lam/14532-khanh-hoa-ky-vien-trung-nghia-ngoi-chua-do-doan-huy-hoang-thai-hau-van-dong-sang-lap.html>

Gửi Lên: **Lê-Thụy-Chi**

Ngày 10/4/4894 - Ất Mùi (27/5/2015)

www.vietnamvanhien.org